

Reactie wetsvoorstel Klimaatfonds

25 mei 2022

ActiZ, branchevereniging van zorgorganisaties, vertegenwoordigt bijna 400 zorgorganisaties die zorg en ondersteuning bieden aan ouderen thuis of in een woonzorglocatie. Zorgorganisaties werken op verschillende manieren aan verduurzaming van de zorg en CO₂-reductie. Het uitgangspunt van de ActiZ-visie op duurzaamheid is: een duurzame toekomst is een gezonde toekomst. De eerste resultaten van de [sectorrapportage](#) van het Expertisecentrum Verduurzaming Zorg (EVZ) laten zien dat zorgorganisaties voortvarend aan de slag zijn met het verduurzamen van de gebouwen. Deze eerste sectorale tussenstand geeft een goede beginscore, maar er ligt op de weg naar 2030 nog een flinke opdracht om ten minste 55% CO₂-reductie te behalen.

De verduurzaming is geen gemakkelijke klus. Het Klimaatfonds is een belangrijk instrument om de verduurzaming mogelijk te maken en de belemmeringen in de investering te verminderen. Met het vrijmaken van €35 miljard voor het Klimaatfonds toont het Kabinet dat het de aanpak van de klimaatcrisis serieus neemt. Voor zorgorganisaties met veel locaties is het verduurzamen van gebouwen omvangrijk. Voor kleine zorgorganisaties is de besluitvorming tot het verduurzamen en uitvoeren van maatregelen vaak moeizaam. De verduurzaming levert dikwijls financiële uitdagingen op en dit is één van de belangrijkste redenen voor het niet voldoende tot stand komen ervan. Momenteel is er voor zorgorganisaties een disbalans tussen de opgaven voor verduurzaming en verwachtingen voor de sector enerzijds en onzekerheid over de beschikbare middelen anderzijds. Het is essentieel dat een deel van het budget toegekend wordt aan de zorgsector voor structurele verduurzaming.

ActiZ pleit er dus voor om een deel van de middelen uit het Klimaatfonds beschikbaar te stellen voor de zorgsector. De zorg heeft een substantiële impact op het klimaat: 7% van de totale voetafdruk van Nederland, via directe en indirecte emissies. Door het terugdringen van het verbruik van (schaarse) grondstoffen in samenwerking met de industrie en het realiseren van de energietransitie kan de zorgsector een aanzienlijke impact leveren aan de (inter)nationale doelstellingen. Het wetsvoorstel kan op een aantal punten volgens ActiZ worden verbeterd. ActiZ maakt daarom graag gebruik van de mogelijkheid om op het wetsvoorstel te reageren.

Circulariteit

Het Klimaatfonds richt zich op het terugdringen van uitstoot van broeikasgassen en CO₂-emissies door ontstaan door opwekking van elektriciteit. Hierdoor blijven de indirecte emissie die ontstaan door het produceren en gebruik van goederen buiten beschouwing. Het kabinet noemt in het coalitieakkoord het belang van de circulaire economie en het zorgvuldig omgaan met grondstoffen. Deze doelstelling, en de benodigde circulaire transitie, moet volgens ActiZ [integraal](#) terugkomen in de verdere plannen voor de besteding van het Klimaatfonds. Samenwerking met producerende partijen en afvalverwerkers in hard nodig. Daarnaast mist in de zorgsector structurele kennis en onderzoek om te werken aan circulair werken. Op het thema afvalpreventie, duurzaam inkopen, kennis levenscyclusanalyses in de keten van medische hulpmiddelen, voeding, circulair bouwmaterialen is grote behoefte aan kennisontwikkeling en kennisontsluiting. Om de transitie naar een circulaire economie te realiseren is het noodzakelijk om de beschikbaarheid van alternatieve, duurzame producten te stimuleren, voor iedereen toegankelijk te maken en ervaringen met deze producten uit te wisselen.

Verduurzaming vastgoed

De bestaande subsidiemogelijkheden voor de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) zijn bij lange na niet toereikend (€ 525 mln). In de [Position Paper](#) die de partners van de Green Deal Duurzame Zorg 2.0 op 15 maart j.l. (briefkenmerk 22.00450/FdB/NvA) hebben toegezonden aan de minister voor Klimaat en Energie is gerefereerd naar een rapport van TNO

waaruit blijkt dat de zorgsector een jaarlijkse extra investering nodig heeft van minimaal €334 miljoen, boven op de vanzelfsprekende eigen vastgoedinvesteringen en besparingen om de gestelde CO2-emissiereductie te stimuleren. Met de subsidieregeling DUMAVA zijn bestaande problemen omtrent financiële belemmeringen dus niet opgelost. Aan de verduurzamingsopgave en de CO2-reductie van de zorgsector zijn hoge kosten verbonden. Volgens ActiZ er moet breder aandacht zijn voor de onzekerheid in beschikbare middelen voor de verduurzaming van de zorgsector. Daarnaast vraagt ActiZ dezelfde aandacht voor de verduurzaming van gehuurde zorglocaties. Bijvoorbeeld voor de verduurzaming van zorgvastgoed in eigendom van woningcorporaties ligt er nog een forse opgave.

Integrale benadering

Zowel vanuit Europa als Nederland – en daarbinnen verschillende ministeries – volgt wet- en regelgeving. ActiZ roept nadrukkelijk op om zo helder mogelijk Europese en Nationale subsidiemogelijkheden en/of fondsen te communiceren. Een integrale benadering is noodzakelijk en wenselijk. Graag ziet ActiZ aandacht voor deze integraliteit bij de totstandkoming van het Meerjarenprogramma Klimaatfonds.

Voor meer informatie, neem contact op met Penny Senior (p.senior@actiz.nl; 0625034362) of Marlou Boers (m.boers@actiz.nl; 0682904733).